

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1988-1989

7 MARS 1989

Projet de loi modifiant la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale

RAPPORT

**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR
PAR M. MOUTON**

INTRODUCTION

Le représentant du Ministre rappelle rapidement l'historique du projet. A l'origine, la loi du 12 janvier 1989 réglant la modalité de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, faisait partie d'un projet de loi spéciale. A la suite de l'avis du Conseil d'Etat, ce dernier fut scindé et la loi du 12 janvier 1989 devint un projet de loi ordinaire. Lors de sa discussion, il apparut que quelques points devaient encore être éclaircis. Avec l'accord du Ministre, il fut convenu que ces points seraient étu-

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Cerexhe, président; Aubecq, Cardoen, De Loor, Donnay, Flagothier, Luyten, Mme Panneels-Van Baelen, MM. Paque, Peetermans, Pinoie, Vandenhoute, Vandermarliere, Van Eetvelt, Vanlerberghe, Van Rompaey et Mouton, rapporteur.

2. Membre suppléant : M. Antoine.

R. A 14682*Voir :***Document du Sénat :**

599 - 1 (1988-1989) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1988-1989

7 MAART 1989

Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt verkozen

VERSLAG

**NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER MOUTON**

INLEIDING

De vertegenwoordiger van de Minister schetst kort de wordingsgeschiedenis van het ontwerp. De tekst van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt verkozen maakte oorspronkelijk deel uit van een ontwerp van bijzondere wet. Ingevolge een advies van de Raad van State werd die tekst daaruit gelicht en uiteindelijk kwam de wet van 12 januari 1989 voort uit een ontwerp van gewone wet. Tijdens de bespreking daarvan bleek dat een

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Cerexhe, voorzitter; Aubecq, Cardoen, De Loor, Donnay, Flagothier, Luyten, mevr. Panneels-Van Baelen, de heren Paque, Peetermans, Pinoie, Vandenhoute, Vandermarliere, Van Eetvelt, Vanlerberghe, Van Rompaey en Mouton, rapporteur.

2. Plaatsvervanger : de heer Antoine.

R. A 14682*Zie :***Gedr. St. van de Senaat :**

599 - 1 (1988-1989) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

diés et résolus conjointement par l'administration et les différents groupes politiques et feraient l'objet du dépôt de l'actuel projet de loi. L'objectif poursuivi par le présent projet de loi est de modifier et de compléter certains points d'ordre technique de la loi du 12 janvier 1989, à savoir :

— préciser quels électeurs doivent être convoqués pour remplir leur devoir électoral (art. 1er de la proposition de loi);

— rendre formellement d'application à l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale les dispositions du titre II du Code électoral, qui traite des réclamations devant le collège des bourgmestre et échevins et des recours devant la Cour d'appel et la Cour de cassation (art. 2 de la proposition de loi);

— préciser qu'un communiqué relatif à cette élection doit être publié au *Moniteur belge* quinze jours avant le scrutin (art. 2 de la proposition de loi).

DISCUSSION

Un membre voudrait savoir si la disposition prévue à l'article 1er selon laquelle l'électeur qui atteint l'âge de 18 ans entre le moment où les listes sont établies et le jour de l'élection pourra voter est une disposition particulière à cette élection-ci.

Le représentant du Ministre confirme que non.

Il y a quelques années, en effet, il fallait avoir atteint l'âge de 18 ans au moment de l'établissement des listes d'électeurs.

Mais depuis, lors de chaque élection, comme par exemple aux dernières élections communales, la législation en vigueur est adaptée progressivement aux dispositions du présent article 1er.

Un membre désire savoir si cela a déjà été fait pour les articles du Code électoral concernant les élections législatives. Il lui est répondu affirmativement. En pratique, actuellement, si l'électeur atteint ses 18 ans ou si la suspension des droits électoraux prend fin le jour même de l'élection, il peut voter à condition d'avoir été repris sur la liste électorale.

Un membre fait remarquer que le Conseil d'Etat avait suggéré qu'on puisse dresser éventuellement les listes électorales par sections, comme pour les élections communales, mais que cette suggestion n'a pas été suivie.

aantal punten moesten worden opgehelderd. Met instemming van de Minister werd overeengekomen dat die punten door de administratie en de verschillende politieke fracties gezamenlijk zouden worden bestudeerd en opgelost en dat daarover het nu aanhangige wetsontwerp zou worden ingediend. De doelstelling van dit ontwerp is een aantal technische elementen van de wet van 12 januari 1989 te wijzigen en aan te vullen, namelijk :

— door te verduidelijken welke kiezers opgeroepen worden om hun kiesplicht te vervullen (art. 1 van het wetsvoorstel);

— door de bepalingen van titel II van het Kieswetboek inzake de bezwaren bij het college van burgemeester en schepenen en de beroepen bij het Hof van Beroep en het Hof van Cassatie, formeel van toepassing te verklaren op de verkiezing van de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (art. 2 van het wetsvoorstel);

— door te preciseren dat een bericht in verband met de verkiezing vijftien dagen vóór de stemming in het *Belgisch Staatsblad* moet worden bekendgemaakt (art. 3 van het wetsvoorstel).

BESPREKING

Een lid zou willen weten of de bepaling in artikel 1 volgens welke de kiezer die de leeftijd van 18 jaar bereikt tussen het ogenblik waarop de kiezerslijsten worden opgemaakt en de dag van de verkiezingen zal kunnen stemmen, alleen voor deze verkiezingen geldt.

De vertegenwoordiger van de Minister zegt dat dit niet het geval is.

Enkele jaren geleden moest men immers de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben op het ogenblik dat de kiezerslijsten werden opgemaakt.

Sedertdien werd de bestaande wetgeving bij elke verkiezing, zoals bijvoorbeeld bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen, geleidelijk aangepast aan de bepalingen van dit artikel 1.

Een lid wenst te weten of dit reeds gebeurd is voor de artikelen van het Kieswetboek betreffende de parlementsverkiezingen. Er wordt hem bevestigend geantwoord. In de praktijk is het nu zo dat de kiezer die 18 jaar oud wordt of voor wie de schorsing van het stemrecht eindigt op de datum van de verkiezing, zijn stemrecht kan uitoefenen op voorwaarde dat hij op de lijst van de kiezers vermeld wordt.

Een lid merkt op dat de Raad van State had voorgesteld eventueel kiezerslijsten op te stellen per wijk, zoals voor de gemeenteraadsverkiezingen. Op die suggestie werd echter niet ingegaan.

D'autre part, le représentant du Ministre souligne qu'en ce qui concerne Bruxelles, la simultanéité des élections européennes avec les élections régionales n'a pas permis de dresser une seule liste numérotée pour tous les électeurs. Il y aura donc une seule liste d'électeurs belges numérotée pour les élections de Bruxelles et les européennes et une deuxième liste additionnelle numérotée pour les étrangers.

Un intervenant souhaite connaître l'impact de l'absentéisme lors des élections à Bruxelles et comparativement dans d'autres villes du Nord et du Sud du pays.

Le représentant du Ministre souligne qu'une des causes de cet absentéisme a été cette fois-ci considérablement réduite parce qu'on a ramené de 6 à 2 mois le délai après lequel il est permis de voter dans la commune où on vient de s'installer.

Les autres dispositions électorales seront modifiées en conséquence également.

VOTES

Les articles 1 à 6, ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité des 13 membres présents.

La Commission fait confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le Rapporteur,
H. MOUTON.

Le Président,
E. CEREXHE.

De vertegenwoordiger van de Minister wijst erop dat het door de gelijktijdigheid van de Europese verkiezingen en de verkiezingen voor de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest niet mogelijk is geweest in Brussel één enkele genummerde lijst voor alle kiezers op te maken. Er zal bijgevolg voor de Brusselse en de Europese verkiezingen een genummerde lijst zijn voor de Belgische kiezers en een tweede aanvullende lijst voor de buitenlanders.

Een spreker wil weten welke invloed het absentéisme bij de verkiezingen gehad heeft te Brussel, vergeleken met de overige steden in het noorden en het zuiden des lands.

De vertegenwoordiger van de Minister wijst erop dat een van de redenen van dat absentéisme aanzienlijk werd afgezwakt omdat de termijn vanaf welke iemand stemgerechtigd is in de gemeente waar hij zich heeft gevestigd, van zes tot twee maanden verminderd werd.

Ook de overige bepalingen in verband met de kiesverrichtingen zullen in het licht daarvan worden aangepast.

STEMMINGEN

De artikelen 1 tot 6 en het ontwerp van wet in zijn geheel worden aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
H. MOUTON.

De Voorzitter,
E. CEREXHE.